

Aan de helpdesk van Bodem+ is door een advocatenkantoor de volgende **vraag** gesteld:

In het kader van een discussie over de levering van thermisch gereinigde grond: moeten op het grondbewijs bij de geleverde grond ook de niet genormeerde stoffen die zijn gemeten worden vermeld? En zo ja, waar is deze eis vermeld/op gebaseerd?

Voor de beantwoording van deze vraag is een analyse gemaakt van relevante bepalingen uit het Besluit (Bbk) en de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) alsmede de BRL 9335 Grond en het onderliggende protocol 9335-2. Deze analyse is als bijlage opgenomen.

Hieronder is het **concept antwoord** opgenomen:

Uw vraag geeft betrekking op het leveren van thermische gereinigde grond. Door het gebruik van de term 'grondbewijs' lees ik in uw vraag dat deze specifiek betrekking heeft op de levering van thermisch gereinigde grond onder de BRL 9335, protocol 9335-2. Een certificaat en erkenning voor de BRL 9335 en onderliggend protocol kan onder het Besluit bodemkwaliteit gebruikt worden als erkende kwaliteitsverklaring. Het grondbewijs wordt genoemd in de voornoemde normdocumenten.

Voor de beantwoording van de vraag zijn wij nagegaan:

1. Welke verplichtingen het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) stelt aan de zorgplicht en het verstrekken van gegevens
2. Welke verplichtingen de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) stelt aan milieuhygiënische verklaringen en in het bijzonder aan de erkende kwaliteitsverklaring
3. Welke eisen de BRL 9335 en onderliggend protocol 9335-2 stellen aan het grondbewijs

1. Zorgplicht en het verstrekken van gegevens

In artikel 7 van het Bbk is de zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht stelt dat degene die bouwstoffen, grond of baggerspecie toepast en die weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels, voorkomt die gevolgen of beperkt die zoveel mogelijk voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevergd. Deze zorgplicht sluit aan op de algemene zorgplichtbepalingen uit artikel 13 Wbb, artikel 1.1a Wm en artikel 2 van de Wms. De zorgplicht is ook van toepassing op de aanwezigheid van niet genormeerde parameters. Dit blijkt duidelijk uit een citaat uit de Nota van Toelichting bij artikel 7: 'Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij parameters die niet op de lijst van bijlage 1 van het besluit voorkomen of bij parameters die wel op deze lijst voorkomen, maar waarvoor in de ministeriële regeling bij het besluit geen eisen zijn opgenomen, zoals voor nutriënten, zwevend stof, pH en reducerend vermogen.'

Nu richt de zorgplicht zich primair op de toepasser van het materiaal. Echter de toepasser van het materiaal kan enkel de zorgplicht naleven indien hij redelijkerwijs op de hoogte is van mogelijke nadelige gevolgen van een handeling. Hiermee werkt de zorgplicht dus ook door naar de producent of leverancier van een partij grond. Immers als de leverancier verzuimt om gegevens over een geleverde partij te verstrekken, is het voor de toepasser lastig om rekening te houden met die zorgplicht.

In artikel 16 van het Bbk is verder het volgende opgenomen: 'Het is een persoon of instelling verboden een resultaat van een werkzaamheid te gebruiken of aan een ander ter beschikking te stellen indien hij weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat dit resultaat, gelet op het doel waarvoor dit wordt gebruikt, geen betrouwbaar beeld verschaft van de eigenschappen, aard, hoedanigheid of samenstelling van de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof.' Het niet vermelden van de aanwezigheid van niet genormeerde stoffen kan worden gezien als het niet verstrekken van betrouwbare gegevens over een partij grond.

2. Verplichtingen aan de (milieuhygiënische) erkende kwaliteitsverklaring

Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) kennen verschillende milieuhygiënische verklaringen die gebruikt kunnen worden om een partij (thermisch gereinigde) grond te mogen toepassen. Eén van die milieuhygiënische verklaringen is de erkende kwaliteitsverklaring. Een erkende kwaliteitsverklaring is in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit als volgt gedefinieerd: "*schriftelijke verklaring die is afgegeven door een instelling die daartoe beschikt over een erkenning, waarin wordt verklaard dat de bijbehorende partij die afkomstig is*

van een persoon of instelling die is erkend voor het produceren op basis van een nationale Beoordelingsrichtlijn, voldoet aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit, mits toegepast op de in de verklaring aangegeven wijze”.

In de Regeling bodemkwaliteit zijn de volgende eisen opgenomen voor de erkende verklaring:

- Paragraaf 4.3 van de Rbk gaat over milieuhygiënische verklaringen voor het toepassen van grond en baggerspecie. Artikel 4.3.6 van de Rbk gaat over de erkende kwaliteitsverklaring en dit artikel verwijst voor inhoudelijke eisen naar paragraaf 3.6 van dezelfde Rbk.
- In artikel 3.6.4 is het volgende opgenomen: *"Een erkende kwaliteitsverklaring bevat de volgende gegevens: (.....) e. eventuele bijzondere voorwaarden voor het gebruik van het product; (.....)"*
De aanwezigheid van niet genormeerde stoffen kunnen ons inziens leiden tot bijzondere voorwaarden voor het gebruik van het product. Of deze bijzondere voorwaarden zich voordoen is mede afhankelijk van de wijze waarop het product wordt toegepast en/of de locatie van de toepassing (bijvoorbeeld de aanwezigheid van verhoogde gehalten aan chloride betekent dat een dergelijke partij alleen in een gebied toegepast kan worden waar van nature al verhoogde chloride gehalten voorkomen). Dit volgt onder andere uit de Nota van Toelichting van het Besluit bodemkwaliteit (zie met name de artikelsgewijze toelichting bij artikel 7).
- Verder geeft artikel 4.5.1 (stoffenpakket) het volgende aan: *"De milieuhygiënische verklaring van de toe te passen grond of baggerspecie of van de bodem op de toepassingslocatie, geeft aan: a. voor welke stoffen de kans op overschrijding van de achtergrondwaarden hoger is dan 5%, b. welke stoffen van natuurlijke oorsprong of vanwege het gebruik de achtergrondwaarden overschrijden, en kunnen voorkomen in het gebied waar de grond of baggerspecie van afkomstig is"*.
Met onderdeel a van dit artikel wordt bedoeld op het vermelden van het zogenaamde standaard pakket. Met onderdeel b wordt bedoeld op stoffen die geen onderdeel uitmaken van het standaard pakket, maar wel in de betreffende partij verwacht kunnen worden en boven een vastgestelde achtergrondwaarde kunnen voorkomen. Niet genormeerde stoffen kennen geen vastgestelde achtergrondwaarden en vallen daardoor formeel niet onder dit artikel.
- In de Rbk worden geen directe eisen gesteld aan het grondbewijs.

Conclusie: De Regeling bodemkwaliteit vereist middels artikel 3.6.4 dat bijzondere voorwaarden voor het gebruik van het product op de erkende kwaliteitsverklaring vermeld moeten worden. De aanwezigheid van niet genormeerde stoffen kunnen –afhankelijk van de toepassing - leiden tot een bijzonder gebruik en dienen daarom op de erkende kwaliteitsverklaring te worden vermeld.. Uit de definitie van erkende kwaliteitsverklaring volgt dat hiermee in essentie bedoeld wordt op het certificaat dat door de certificerende instelling wordt afgegeven en niet rechtstreeks op het grondbewijs.

3. Eisen aan het grondbewijs vanuit de BRL 9335 en onderliggend protocol 9335-2

Ook zijn wij nagegaan welke eisen de BRL 9335 en onderliggend protocol 9335-2, waar de erkende kwaliteitsverklaring op rust, stellen aan het grondbewijs bij afgifte van een partij:

- In paragraaf 1.1 van de BRL is aangeduid wat onder een grondbewijs wordt verstaan: *"De door de certificaathouder af te geven (milieuhygiënische) verklaring bij een partij grond wordt aangeduid als grondbewijs"*. Hieruit blijkt dat de BRL 9335 het grondbewijs beschouwt als (onderdeel van) de milieuhygiënische verklaring.
- In paragraaf 3.6 van de BRL staan de inhoudelijke eisen vermeld aan een grondbewijs. In deze paragraaf staat vermeld: *"Het grondbewijs wordt opgemaakt volgens het model zoals dat is opgenomen in bijlage 1 van deze BRL."* En daarnaast: *"Voor de afnemer en bevoegd gezag is het van belang om vast te stellen dat er een grondbewijs is opgemaakt voor de betreffende partij. Zonder grondbewijs is er niet onder certificaat geleverd en is er geen sprake van een productcertificaat zoals bedoeld is in het Besluit bodemkwaliteit."* Uit deze laatste zin volgt duidelijk dat zonder grondbewijs niet onder certificaat geleverd mag worden.
- In bijlage 1 van de BRL 9335 is het model grondbewijs opgenomen. In deze bijlage staat aangegeven dat onderzochte parameterpakket moet worden vermeld (*pakket A/C1/C2/C3/uitloging*) *alsmede de geanalyseerde aanvullende parameters*). Hieruit volgt dus dat niet genormeerde parameters, die geen onderdeel zijn van het standaardpakket, op het grondbewijs vermeld moeten worden.
- In bijlage 4 van de BRL is een standaard tekst opgenomen voor het productcertificaat en staat onder andere: *"De milieuhygiënische kwaliteit van de geleverde partij staat apart aangegeven op het grondbewijs dat bij de partij behoort (zie onder merken). De geleverde partij is*

onderzocht op het pakket aan parameters zoals vermeld in de beoordelingsrichtlijn en vermeld op het grondbewijs.” Hieruit volgt nogmaals dat het parameterpakket vermeld moet staan op het grondbewijs.

- In paragraaf 6.15 van protocol 9335-2 staat over het grondbewijs nog het volgende: *“De partij wordt bij overdracht voorzien van een grondbewijs zoals voorgeschreven is in de BRL 9335. Dit grondbewijs wordt afgegeven aan de afnemer”*. Hieruit volgt wederom het verplichte gebruik van een grondbewijs bij levering van een partij.

Conclusie:

De BRL 9335 stelt eisen aan het vermelden van aanvullend op het standaard pakket geanalyseerde parameters op het grondbewijs. Dit volgt uit het model grondbewijs (bijlage 1 van BRL 9335) waarnaar in paragraaf 3.6 van de BRL 9335 wordt verwezen.

Bijlage: relevante artikelen en tekst uit Bbk, Rbk, BRL 9335 en protocol 9335-2

Bbk, artikel 38:

1. Degene die voornemens is grond of baggerspecie toe te passen laat overeenkomstig de bij regeling van Onze Ministers bepaalde methoden door een persoon of instelling die daartoe beschikt over een erkenning de kwaliteit van de grond of baggerspecie vaststellen, met inbegrip van de emissiewaarden voor zover vereist op grond van artikel 63.
 2. De kwaliteit van de grond of baggerspecie en het gestelde in het eerste lid blijkt uit een milieuhygiënische verklaring, die bij de betreffende partij aanwezig is.
 3. Bij regeling van Onze Ministers wordt bepaald onder welke voorwaarden de milieuhygiënische verklaring, bedoeld in het tweede lid, mag worden afgegeven.
- (...)

Bbk, artikel 1 (definities):

Milieuhygiënische verklaring: a. voor bouwstoffen, grond of baggerspecie: partijkeuring, fabrikanteigenverklaring of erkende kwaliteitsverklaring, en b. voor grond, baggerspecie of de bodem, waarop of waarin de grond of baggerspecie wordt toegepast: verklaring omtrent de milieuhygiënische kwaliteit van een specifieke partij of de bodem, die is afgegeven op basis van een kaart als bedoeld in artikel 47, onder a, of 57, tweede lid of een bij regeling van Onze Ministers aangewezen normdocument of onderzoeksprotocollen;

Erkende kwaliteitsverklaring: schriftelijke verklaring die is afgegeven door een instelling die daartoe beschikt over een erkenning, waarin wordt verklaard dat de bijbehorende partij die afkomstig is van een persoon of instelling die is erkend voor het produceren op basis van een nationale Beoordelingsrichtlijn, voldoet aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit, mits toegepast op de in de verklaring aangegeven wijze;

Erkenning: beschikking van Onze Ministers waarbij wordt vastgesteld dat een persoon of een instelling voor een werkzaamheid voldoet aan de bij of krachtens dit besluit geldende voorwaarden;

Certificaat: verklaring waarmee een door Onze Minister en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat erkende certificeringsinstelling kenbaar maakt dat gedurende een bepaalde periode een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de hierin genoemde persoon voldoet aan het voor de certificering geldende normdocument;

BBk, artikel 7 Zorgplicht

Degene die bouwstoffen, grond of baggerspecie toepast en die weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels, voorkomt die gevolgen of beperkt die zoveel mogelijk voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.

Nota van toelichting

In het kader van de toepassing van bouwstoffen en grond of baggerspecie op of in de bodem of in oppervlaktewater gelden de algemene zorgplichtbepalingen van artikel 13 Wbb, artikel 1.1a Wm en artikel 2 van de Wms. Zij zijn bedoeld als vangnet voor situaties waarin sprake is van kennelijk onzorgvuldig handelen waardoor schade kan ontstaan voor de mens en het ecosysteem, zonder dat een specifiek wettelijk voorschrift wordt overtreden. De onderhavige bepaling heeft dezelfde klassieke vangnetfunctie, maar ziet anders dan de eerder genoemde bepalingen speciaal op oppervlaktewater.

De vangnetfunctie brengt met zich mee dat het bevoegd gezag op basis van de onderhavige bepaling handhavend kan optreden, indien (potentieel) nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater optreden als gevolg van een toepassing in het kader van het besluit. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij parameters die niet op de lijst van bijlage 1 van het besluit voorkomen of bij parameters die wel op deze lijst voorkomen, maar waarvoor in de ministeriële regeling bij het besluit geen eisen zijn opgenomen, zoals voor nutriënten, zwevend stof, pH en reducerend vermogen. Hierbij kan worden gedacht aan een geval waarin bemeste landbouwgrond in oppervlaktewater wordt toegepast voor het verondiepen van een put. Hierdoor kunnen blijvende negatieve effecten op de kwaliteit van het oppervlaktewater optreden, ondanks dat met het verondiepen juist een verbetering van de waterkwaliteit wordt beoogd. Een ander voorbeeld is een plotselinge verandering van de pH van het oppervlaktewater door toepassing van te grote hoeveelheden van bepaalde typen bouwstoffen in te korte tijd in een kleine oppervlaktewateren,

waardoor vissterfte kan optreden.
(...)

Bbk, artikel 16 (betrouwbare gegevens verstrekken)

Het is een persoon of instelling verboden een resultaat van een werkzaamheid te gebruiken of aan een ander ter beschikking te stellen indien hij weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat dit resultaat, gelet op het doel waarvoor dit wordt gebruikt, geen betrouwbaar beeld verschaft van de eigenschappen, aard, hoedanigheid of samenstelling van de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof.

Rbk, artikel 4.3.6 Erkende kwaliteitsverklaring

Voor het verkrijgen van een erkende kwaliteitsverklaring voor grond of baggerspecie is paragraaf 3.6 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor bouwstof, grond of baggerspecie moet worden gelezen. Hierbij wordt volgens paragraaf 4.2 vastgesteld of, in afwijking van artikel 3.6.1, tweede lid, sprake is van overschrijding van de in de tabellen 1 en 2 van bijlage B opgenomen waarden en de partijkeuring is uitgevoerd volgens artikel 4.3.3, eerste, tweede en vierde lid.

Rbk, artikel 3.6.4 Invulling erkende kwaliteitsverklaringen

Een erkende kwaliteitsverklaring bevat de volgende gegevens:

- a. de naam en het adres van de persoon of instelling die is erkend voor het produceren op basis van een nationale BRL;
- b. de certificatie-eisen waaraan de producten zijn getoetst;
- c. de specificatie van het product;
- d. de datum vanaf welke het certificaat geldig is;
- e. eventuele bijzondere voorwaarden voor het gebruik van het product;
- f. een uniek nummer waarmee naar de verklaring kan worden verwezen.

Rbk, Artikel 4.5.1. Stoffenpakket

1 De milieuhygiënische verklaring van de toe te passen grond of baggerspecie of van de bodem op de toepassingslocatie, geeft aan:

- a. voor welke stoffen de kans op overschrijding van de achtergrondwaarden hoger is dan 5%,
- b. welke stoffen van natuurlijke oorsprong of vanwege het gebruik de achtergrondwaarden overschrijden, en kunnen voorkomen in het gebied waar de grond of baggerspecie van afkomstig is;

c. de emissie van de stoffen waarvan de kans op overschrijding van de maximale emissiewaarden hoger is dan 5% voor toepassingen als bedoeld in artikel 63 van het besluit, tenzij wordt voldaan aan artikel 4.12.1, tweede of derde lid.

2 Het eerste lid, onder a, is niet van toepassing op baggerspecie van oppervlaktewaterlichamen die in beheer zijn bij het Rijk, indien de baggerspecie daarin wordt toegepast.

Rbk, bijlage B

Onder de tabellen 1 en 2 met de normwaarden voor diverse parameters is eveneens aangegeven hoe moet worden omgegaan met parameters waarvoor geen normen gesteld zijn.

BRL 9335, paragraaf 1.1 Onderwerp

(.....)

Grondbewijs

De door de certificaathouder af te geven (milieuhygiënische) verklaring bij een partij grond wordt aangeduid als grondbewijs.

Toelichting:

in de praktijk leveren het productcertificaat overeenkomstig BRL 9335 tezamen met de afleverbon de gegevens voor het grondbewijs (=wettig bewijsmiddel) overeenkomstig bijlage 1 van BRL 9335
(....)

BRL 9335, paragraaf 1.3.1 Erkende kwaliteitsverklaring

Deze certificatieregeling sluit aan op hetgeen staat vermeld in het Besluit bodemkwaliteitD2 over erkende kwaliteitsverklaringen. Op grond van deze beoordelingsrichtlijn kan een certificaathouder door de minister, zoals bedoeld in het Bbk, worden erkend. De aanvraag voor erkenning of een herziening hiervan verricht de certificaathouder via Rijkswaterstaat/Bodem+. De informatie hiervoor is te vinden op www.rwsleefomgeving.nl.

Erkenning geschiedt op basis van een bij deze beoordelingsrichtlijn behorend protocol.

De certificatie-instelling dient voor het certificeren eveneens door de minister te zijn erkend voor deze beoordelingsrichtlijn.

De erkenning van de af te geven Erkende kwaliteitsverklaringen heeft alleen betrekking op de milieukundige prestaties t.a.v. het Besluit bodemkwaliteit. De Besluit bodemkwaliteit gerelateerde eisen en bepalingsmethoden zijn opgenomen in de protocollen 9335-1, 9335-2 en 9335-4.

BRL 9335, paragraaf 1.4 Begrippenlijst

(...)

Grondbewijs: Het door de certificaathouder aan de afnemer afgegeven bewijs dat de partij onder verantwoordelijkheid van de certificaathouder milieuhygiënisch is gekwalificeerd volgens Beoordelingsrichtlijn 9335;

(...)

BRL 9335, paragraaf 3.6 Grondbewijs

Bij elke partij grond wordt door de certificaathouder een grondbewijs geleverd aan de afnemer.

Eisen aan het grondbewijs

Op dit grondbewijs staan de volgende gegevens vermeld:

- de datum waarop het grondbewijs is afgegeven;
- een unieke code voor het betreffende grondbewijs;
- NAW van de afnemer;
- NAW van de plaats van herkomst;
- NAW van de plaats van bestemming;
- NAW van de certificaathouder;
- partijgrootte (in m³ / kg / ton);
- de milieuhygiënische kwaliteit van de betreffende partij grond;
- relatie met gekeurde partij (bij opsplitsen)
- het toegepaste protocol behorende bij deze BRL;
- de datum of periode van levering;
- indien gehanteerd, de vastgestelde civieltechnische kwaliteit waaraan wordt voldaan;
- indien vereist: een kenmerk op grond van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen ;
- het NL BSB/KOMO® beeldmerk onder vermelding van het certificaatnummer.

Het grondbewijs wordt opgemaakt volgens het model zoals dat is opgenomen in bijlage 1 van deze BRL. De certificaathouder legt haar eigen model voor akkoord voor aan de certificatie-instelling.

(.....)

Indien grond wordt getransporteerd moet het grondbewijs uiterlijk binnen 4 weken na de laatste levering worden overhandigd aan de afnemer. Het grondbewijs is een openbaar document. Desgewenst moet de certificaathouder een kopie van het grondbewijs ter beschikking stellen aan het bevoegd gezag..

Toelichting:

Het grondbewijs is dus een ander document dan een transportdocument (zie paragraaf 3.5) of een document dat op basis van de wetgeving voor transport van afvalstoffen wordt gebruikt.

Toelichting:

Voor de afnemer en bevoegd gezag is het van belang om vast te stellen dat er een grondbewijs is opgemaakt voor de betreffende partij. Zonder grondbewijs is er niet onder certificaat geleverd en is er geen sprake van een productcertificaat zoals bedoeld is in het Besluit bodemkwaliteit.

(.....)

BRL 9335, Bijlage 1 Model grondbewijs

(.....)

De partij is onderzocht op de volgende standaardpakketten:

◇ pakket A ◇ pakket C1 ◇ pakket C2 ◇ pakket C3 ◇ uitloging

Aanvullende parameter: geen /

(.....)

BRL 9335, Bijlage 4 Modelteksten voor het NL BSB productcertificaat (protocollen 9335-1, 9335-2 of 9335-4)

(....)

De milieuhygiënische kwaliteit van de geleverde partij staat apart aangegeven op het grondbewijs dat bij de partij behoort (zie onder merken). De geleverde partij is onderzocht op het pakket aan parameters zoals vermeld in de beoordelingsrichtlijn en vermeld op het grondbewijs. Extra parameters worden alleen dan onderzocht indien gegevens over de partij zijn aangeleverd op basis waarvan dit noodzakelijk is of indien tijdens de monsterneming waarnemingen worden gedaan op basis waarvan dit noodzakelijk is.

(....)

TOEPASSINGSVOORWAARDEN EN VERWERKING

Toevoegen:

Voor (productnaam), dat als grond of baggerspecie aangemerkt, gelden de volgende toepassingsvoorwaarden:

- het (productnaam) dient te worden toegepast conform de markering op het grondbewijs, waarin het toepassingsgebied/kwaliteitsklasse staat aangegeven waarvoor het product is gekwalificeerd.
- voor grootschalige toepassingen geldt een minimale omvang van 5.000 m³.
- het (productnaam) dient te worden toegepast in overeenstemming met artikel 5, 6, 7, 37 en 42 van het Besluit bodemkwaliteit (functionaliteit, zorgplicht, algemene voorschriften en melding). Toepassingen van grond die de achtergrondwaarden niet overschrijdt in hoeveelheden van minder dan 50 m³ hoeven niet te worden gemeld.

Protocol 9335-2, paragraaf 6.15 Verstrekken grondbewijs

De partij wordt bij overdracht voorzien van een grondbewijs zoals voorgeschreven is in de BRL 9335. Dit grondbewijs wordt afgegeven aan de afnemer. Indien het bevoegd gezag om een kopie van het grondbewijs verzoekt zal dit worden verstrekt door de certificaathouder.

Indien door de afnemer een digitaal grondbewijs wordt gevraagd dient dit te voldoen aan het uitwisselingsformaat SIKB protocol 0101 en de gegevensset 9335-2: Grondbewijs Grond uit projecten.